

Διαθεματικά «κεντρίσματα»

(δραστηριότητες για μαθητές)

Τίτλος: Οδυσσέας Ελύτης: Τι με ανησυχεί περισσότερο όταν αναλογίζομαι το μέλλον....

Ηλικιακή ομάδα: Για όλες τις τάξεις του δημοτικού σχολείου και όλες τις τάξεις των Γυμνασίων και Λυκείων

Έννοιες του «Κι αν ήσουν εσύ;»: πόλεμος, προσφυγιά, βαρβαρότητα

Γνωστικά πεδία: Γλώσσα, Πληροφορική

Σχεδιαστής «κεντρίσματος»: Πούλιος Ιωάννης, τοπικός συντονιστής «Κι αν ήσουν εσύ;»

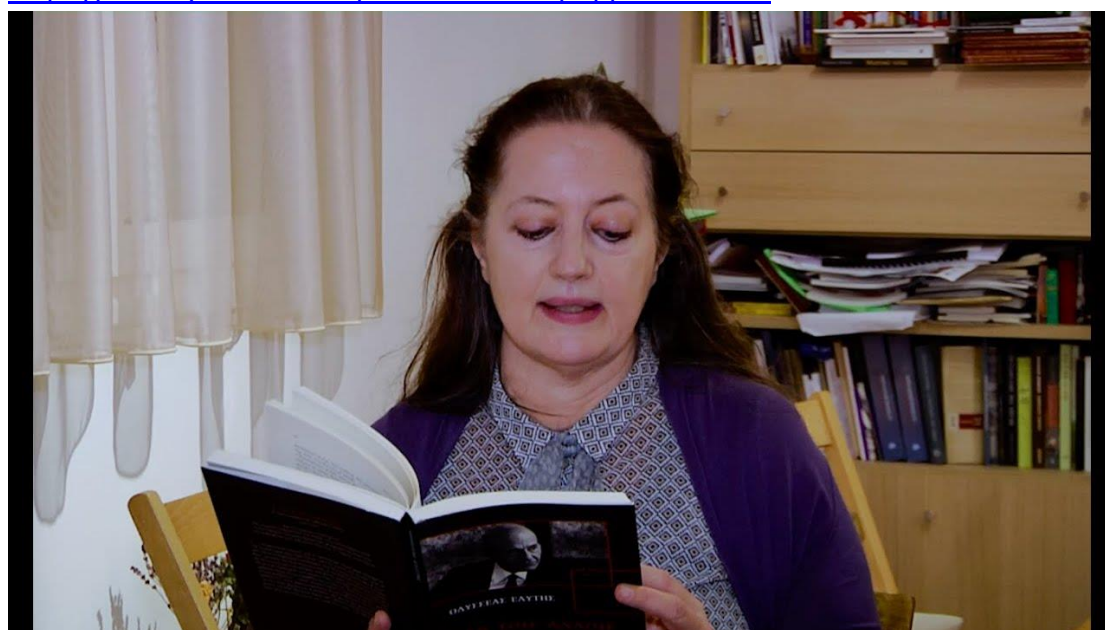
Ημερομηνία: Απρίλιος 2021

Περιγραφή

Το ΥΠΠΟΑ, τιμώντας την επέτειο των 25 ετών από τον θάνατο του ποιητή Οδυσσέα Ελύτη, παρουσιάζει σε βίντεο ένα απόσπασμα από το βιβλίο του ποιητή «Συν τοις άλλοις» (Εκδόσεις Ύψιλον), το οποίο επέλεξε να διαβάσει η σύντροφός του, ποιήτρια Ιουλίτα Ηλιοπούλου. Εκείνη επιλέγει να μας θυμίσει τι έλεγε ο ποιητής το 1976 σε συνέντευξή του, απαντώντας στο ερώτημα «Τι σας ανησυχεί περισσότερο όταν αναλογίζεστε το μέλλον;».

Ζητούμε από τους μαθητές μας να παρακολουθήσουν το βίντεο:

<https://www.youtube.com/watch?v=bvZlqzvpp1A&t=126s>

Συζητούμε για αυτό:

- πότε έδωσε τη συγκεκριμένη συνέντευξη ο Οδυσσέας Ελύτης;
- τι ρωτήθηκε;
- ποια λέξη κυριαρχεί στην απάντησή του; Τι τον ανησυχεί για το μέλλον; (για τους εκπαιδευτικούς: η βαρβαρότητα)
- ποια μετοχή χρησιμοποιεί για να «ντύσει» τη βαρβαρότητα; (για τους εκπαιδευτικούς: μεταμφιεσμένη...)
- ποια μη «μεταμφιεσμένη» βαρβαρότητα χρησιμοποιεί ως παράδειγμα; (για τους εκπαιδευτικούς: οι φούρνοι του Χίτλερ)
- ποιοι θα είναι οι στόχοι αυτής της βαρβαρότητας; (για τους εκπαιδευτικούς: η καθυπόταξη και ο εξευτελισμός του ανθρώπου)
- «γιατί παλεύουμε νύχτα μέρα» σύμφωνα με τον Ελύτη; (για τους εκπαιδευτικούς: οι δημοκρατικοί θεσμοί, η ποιότητα, η οντότητα του ατόμου, η ανεξαρτησία των μικρών λαών, η αμάθεια και το σκότος)
- είναι αισιόδοξος ο ποιητής για το μέλλον μας;

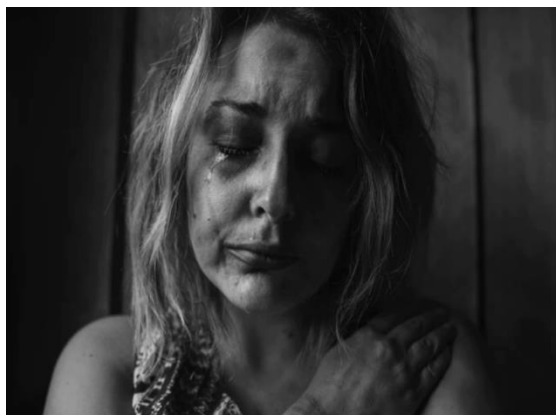
Μεταφέρουμε σε προσωπικό επίπεδο το ερώτημα που το 1976 ο δημοσιογράφος απηύθυνε στον ποιητή: **«Τι με ανησυχεί για το μέλλον;»**

Κάθε μαθητής **εκφράζεται** με ένα συνοπτικό **κείμενο** ή μια **ζωγραφιά** που αποτυπώνει μια σκηνή του δικού του μέλλοντος που τον φοβίζει

Συνεχίζουμε με την έννοια της «βαρβαρότητας» που κυριαρχεί στην απάντηση του Ελύτη. **«Τι είναι για μένα «βαρβαρότητα»;** Συζητούμε χρησιμοποιώντας παραδείγματα από την καθημερινή μας ζωή ή τη δημόσια σφαίρα. Μπορούμε να βοηθήσουμε τους μικρότερους μαθητές δίνοντάς τους **λέξεις κλειδιά**: ηλικιωμένοι, άστεγοι, αδέσποτα, παιδιά, κακοποίηση, πόλεμος, προσφυγιά...

Αναζητούμε στο διαδίκτυο **φωτογραφίες** αυτής της βαρβαρότητας και φτιάχνουμε το **κολάζ** της τάξης...

Εστιάζουμε στην **προσφυγιά**. Τι είναι βαρβαρότητα για έναν πρόσφυγα; Τι αφήνει πίσω του ένας πρόσφυγας εγκαταλείποντας τον τόπο του; Τι αντιμετωπίζει στον καινούργιο τόπο που τον «υποδέχεται»; Βλέπουμε ένα ακόμη βίντεο:

<https://www.youtube.com/watch?v=RBQ-IoHfimQ&t=80s>

Αν υπάρχουν **ηλικιωμένοι συγγενείς που έχουν βιώσει την προσφυγιά** (ή έχουν ακούσει ιστορίες από τους δικούς τους γονείς), ζητούμε από τους μαθητές μας να επικοινωνήσουν μαζί τους και να μοιραστούν στην τάξη τις ιστορίες αυτές.

Ολοκληρώνουμε με το τελευταίο στοιχείο της συνέντευξης του Ελύτη: **για τι αξίζει να παλέψουμε σήμερα**; Συζητούμε στην τάξη; Τι θα θέλαμε να γίνει καλύτερο στον κόσμο μας;

Διαβάζουμε τι γράφει για το μέλλον του ένα προσφυγόπουλο (πρόγραμμα «**Μονόλογοι στην Καραντίνα**», Πανελλήνιο Δίκτυο για το θέατρο στην Εκπαίδευση). Anis, «Για κάθε πρόβλημα υπάρχει λύση»:

https://theatroedu.gr/Portals/0/main/images/stories/files/Programs/MonologoiSeKarantina/Excerpts/Chapters/Monologoi_Karantinas_Anis_GR_10-10.pdf?ver=lt9oKbiJNsymyxblauPArg%3d%3d

...και ένα ακόμη (Ζάχρα, «Άφησε τη σκόνη της θλίψης να φύγει»)

https://theatroedu.gr/Portals/0/main/images/stories/files/Programs/MonologoiSeKarantina/Excerpts/Chapters/Monologoi_Karantinas_Zahra_GR_10-10.pdf?ver=M3e0ziDH8uO38BsCQrxw8Q%3d%3d

Επέκταση:

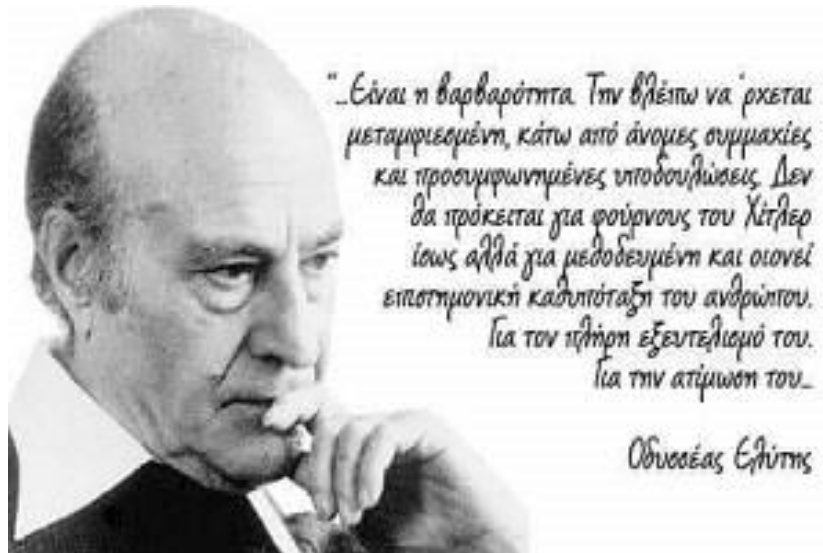
Είκοσι πέντε χρόνια συμπληρώνονται από τον θάνατο του Οδυσσέα Ελύτη, στις 18 Μαρτίου 1996. Στο έργο του, που καταξιώθηκε παγκοσμίως με τη βράβευση του «Άξιον Εστί» το 1979 με το Νόμπελ Λογοτεχνίας, συναντήθηκε η ελληνική παράδοση με τον υπερρεαλισμό, η πολυσημία των λέξεων με τον λυρισμό, το φως του Αιγαίου με το μυστήριο της ύπαρξης. Η νησιωτική καταγωγή του Ελύτη επηρέασε ανεξίτηλα το έργο του, το διαπότισε με δημιουργική επαναστατικότητα και συναισθηματική φόρτιση. Ο ίδιος αναδείχθηκε σε έναν από τους σπουδαιότερους σύγχρονους Έλληνες ποιητές -αν όχι στον σπουδαιότερο, καθώς είχε εθνική και παγκόσμια απήχηση.

Παροτρύνουμε τους μαθητές μας να βρουν πληροφορίες για τον Ελύτη και να φτιάξουν ένα συνοπτικό βιογραφικό (ή μια παρουσίαση) και να διαβάσουν και άλλα κείμενά του:

(ενδεικτικά)

http://users.uoa.gr/~nektar/arts/poetry/odysseas_elytis_poems.htm

<http://www.snhell.gr/anthology/writer.asp?id=9>

Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση

www.theatroedu.gr